Załącznik do Zarządzenia Nr 1/2022

Dyrektora Miejskiego Przedszkola nr 16 w Puławach

z dnia 03.01.2022 r.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWAŃ DZIECKA STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH NA TERENIE MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 16 W PUŁAWACH

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280);
4. Statut Miejskiego Przedszkola Nr 16 w Puławach.

II. Cele procedury:

1. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych;
2. Zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych, poprzez wskazanie działań profilaktycznych;
3. Kształtowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie, budowanie poczucia własnej wartości, zapewnianie równowagi emocjonalnej;
4. Ułatwienie nawiązywania kontaktów społecznych;
5. Ustalenie zasad reagowania na zachowania niepożądane;
6. Wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym wychowanka.

III. Zakres procedury:

1. Niniejsza procedura reguluje zasady postępowania w przypadku niebezpiecznego zachowania dziecka stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych w Miejskim Przedszkolu Nr 16 w Puławach.
2. Przez zachowania niebezpieczne dziecka należy rozumieć w szczególności:
a) ucieczkę - tj. samowolne oddalenie się od grupy;
b) zachowania agresywne - np. bicie, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, niszczenie mienia;
c) samouszkodzenia - np. uderzanie głową o ścianę;
d) groźby - dziecko grozi werbalnie lub niewerbalnie za pomocą gestów, że zrobi krzywdę innej osobie.

IV. Postępowanie w sytuacji wystąpienia zachowania niebezpiecznego:

1. Każdy nauczyciel oraz inny pracownik przedszkola zobowiązany jest do przeciwstawiania się niebezpiecznym zachowaniom ze strony dzieci.

2. Nauczyciel, w trakcie sytuacji niepożądanej związanej z niewłaściwym zachowaniem dziecka lub tuż po jego zakończeniu reaguje na nią natychmiast, informując dziecko, że określone zachowanie jest niewłaściwe.
3. Nauczyciel podejmuje bezpośrednią rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) w celu przekazania informacji dotyczących nieprawidłowych zachowań dziecka.
4. Jeżeli niepożądane zachowanie dziecka ma charakter incydentalny, kontakt nauczyciela z rodzicami jest jednostkowy i następuje w relatywnie krótkim czasie od pojawienia się zachowania niepożądanego, np. tego samego dnia, w trakcie odbierania dziecka z przedszkola.
5. Nauczyciel informuje rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu i o perspektywie konsekwentnych reakcji na potencjalnie pojawiające się ponownie tego typu zachowania, zarówno w Przedszkolu (ze strony nauczyciela), jak i poza jego terenem (ze strony rodziców lub prawnych opiekunów).
6. W przypadku powtarzających się nieprawidłowych zachowań dziecka informacja przekazywana jest zarówno rodzicom (prawnym opiekunom), jak i dyrektorowi Przedszkola (a w przypadku jego nieobecności - osobie go zastępującej), który powołuje zespół kryzysowy.
7. Podejmując interwencję wobec dziecka przejawiającego niebezpieczne zachowania, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa i opieki wszystkim wychowankom, a także sobie. Nauczyciel w takiej sytuacji prosi o pomoc innego pracownika. Osobie podejmującej interwencję wobec dziecka przejawiającego niebezpieczne zachowania towarzyszy zawsze druga osoba.
8. Działaniom skierowanym na usunięcie bezpośredniego zagrożenia powinna towarzyszyć próba wyciszenia dziecka poprzez rozmowę, odwrócenie jego uwagi itp.
9. Zespół, o którym mowa w pkt 6, przeprowadza następujące działania:
a) jedna osoba wyprowadza dziecko z sali i podejmuje próby uspokojenia dziecka (strategie behawioralne),
b) jeżeli nie da się wyprowadzić dziecka z sali, a jego zachowanie bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu innych dzieci, to grupa wychodzi do innej sali.
10. Reakcja wobec przejawów zachowań niebezpiecznych powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju dziecka.
11. Jeśli dziecko zachowuje się w sposób, który może wyrządzić sobie lub innym krzywdę, a interwencja słowna nie przynosi rezultatów, osoba podejmująca działania interwencyjne może podjąć interwencję fizyczną wobec dziecka polegającą na przytrzymaniu, aby nie oddaliło się samowolnie z przedszkola i nie zrobiło krzywdy sobie i nikomu innemu. O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować dyrektora Przedszkola.
12. Dziecko nie będzie uczestniczyć w zajęciach dopóki nie będzie w stanie zachowywać się spokojnie i współpracować z innymi (dziecko jest w stanie wykonywać proste polecenia i odpowiadać na proste pytania).
13. Pracownik przedszkola towarzyszy dziecku dopóki nie będzie ono mogło przebywać z innymi dziećmi i nauczycielem w grupie.
14. Osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy, do której uczęszcza agresywny wychowanek, informuje o zdarzeniu wychowawcę.
15. Dyrektor, zastępca lub inna wyznaczona osoba zawiadamia rodziców o incydencie.
16. Jeżeli nie ma kontaktu z rodzicami, dyrektor może powiadomić służby alarmowe np. pogotowie ratunkowe / tel. 112/.
17. Interwencja fizyczna lub wezwanie służb alarmowych stosowane są w ostateczności (dziecko nie reaguje na próby uspokojenia, przejawia wzmożone pobudzenie nerwowe, a jego zachowania niebezpieczne nasilają się).
18. Jeśli zachowanie wychowanka wiąże się z uszkodzeniem ciała innego dziecka, nauczyciel ma obowiązek poinformować rodziców dziecka poszkodowanego o zaistniałej sytuacji.
19. Jeśli dziecko zagraża innym dzieciom i pracownikom przedszkola, rodzice maja obowiązek odebrać dziecko z przedszkola.

20. Po każdym przypadku powtarzających się sytuacji dyrektor przy udziale nauczycieli przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przejawiającego zachowania zagrażające bezpieczeństwu, z przebiegu których spisany zostaje protokół zdarzenia.

V. Rozpoznanie przyczyn i źródeł mających wpływ na zachowanie dziecka, wspomaganie prawidłowego rozwoju dziecka.

Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów dziecka, tj.:

1. Ustala wspólnie z dziećmi zasady zachowania w formie kodeksu grupowego obowiązującego w grupie/przedszkolu, przypomina je i regularnie odwołuje się do nich w codziennych sytuacjach;
2. Doprowadza do rozwiązania konfliktu między dziećmi poprzez opis zdarzenia przez obydwie strony, nazwanie emocji, podjęcie próby negocjowania rozwiązania;
3. Ustala z rodzicami system motywacyjny w grupie;
4. Obserwuje zachowania dziecka w celu egzekwowania ustaleń i zapewnienia bezpieczeństwa innym dzieciom;
5. Dokonuje wstępnej obserwacji i ustalenia przyczyny powtarzających się zachowań niepożądanych na podstawie poczynionych obserwacji i rozmów z rodzicami; informuje rodziców o możliwościach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
6. W przypadku powtarzających się sytuacji kryzysowych organizuje - za zgodą rodziców - obserwację zachowania dziecka, sytuacji wychowawczej w grupie przez psychologa, który formułuje środki zaradcze do dalszego postępowania;
7. Podejmuje działania w toku bieżącej pracy mające na celu eliminację trudności i rozwiązanie problemów dziecka;
8. Informuje rodziców o zadaniach wychowawczych realizowanych w przedszkolu, o sukcesach i kłopotach ich dziecka, a także włącza ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dziecka i łagodzenia trudności, na jakie ono natrafia.
9. Zgłasza dyrektorowi potrzebę objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną; dyrektor na wniosek nauczyciela organizuje dziecku odpowiednią formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VI. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym.

1. W przypadku powtarzających się zachowań niebezpiecznych i innych zachowań powodujących trudności wychowawcze, nauczyciel podejmuje ścisłą współpracę z rodzicami (opiekunami prawnymi) dziecka.
2. Podczas rozmowy indywidualnej nauczyciel informuje rodziców (prawnych opiekunów) o dotychczas podjętych działaniach ukierunkowanych na eliminację niepożądanych zachowań dziecka.
3. Nauczyciel określa kierunki pracy z dzieckiem, które omawia wspólnie z rodzicami (opiekunami prawnymi) w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych.
4. Nauczyciel zachęca rodziców (prawnych opiekunów) do stosowania wypracowanych wspólnie metod wychowawczych w domu rodzinnym; wspomaga rodziców w pracy wychowawczej z dzieckiem, m.in. poprzez doradztwo w zakresie dobrych praktyk wychowawczych, wskazanie odpowiedniej literatury, proponowanie odpowiednich zabaw i ćwiczeń do realizacji w środowisku rodzinnym, przekazanie informacji o instytucjach wspomagających rodzinę.
5. Jeśli zachowanie dziecka nie ulega poprawie, nauczyciel lub dyrektor przedszkola prosi rodziców o udanie się do poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu zdiagnozowania dziecka oraz uzyskania wsparcia w zakresie kompetencji wychowawczych.

6. W przypadku nieskuteczności podejmowanych przez przedszkole działań i niemożliwości przezwyciężenia trudności wychowawczych, nauczyciel przedstawia sytuację problemową dziecka na Radzie Pedagogicznej.
7. W razie niemożliwości przezwyciężenia w dłuższym okresie trudności wychowawczych, w szczególności jeśli trudne zachowanie dziecka powoduje stałe zagrożenie dla innych wychowanków, a ze strony rodziców dziecka brak jest stałej współpracy i obserwuje się inne zaniedbania obowiązków rodzicielskich, na wniosek Rady Pedagogicznej dyrektor Przedszkola rozważa poinformowanie o sytuacji Sądu Rodzinnego.
8. Zespół, o którym mowa w rozdz. IV pkt 6, organizuje spotkania z obojgiem rodziców dziecka (opiekunem prawnym) opcjonalnie, przynajmniej 1 raz w tygodniu w celu omówienia bieżących zachowań dziecka w przedszkolu i w domu oraz ustalenia planu dalszych działań.
9. Przebieg współpracy z rodzicami (zał. Nr 1 do procedury)

VII. Działania profilaktyczne przedszkola.

1. Przedszkole realizuje roczny plan pracy opiekuńczo-wychowawczo- dydaktycznej, w którym uwzględnione są prawa dziecka oraz obowiązujące w społeczeństwie wartości i normy zachowania.
2. Na początku roku szkolnego wychowawcy grup omawiają z rodzicami wszystkich dzieci wzajemne relacje między przedszkolem a środowiskiem rodzinnym dziecka, przedstawiają prawa i obowiązki w zakresie współdziałania w procesie wychowawczym oraz zakres odpowiedzialności za zachowanie dziecka.
3. Nauczyciele realizują zajęcia na temat wartości, stwarzają sytuacje edukacyjne, wykorzystując aktywizujące metody pracy, dzięki którym dzieci poznają wartości, uczą się je rozumieć i stosować.
4. Nauczyciele tworzą klimat wychowawczy zapewniający dzieciom bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne.
5. Nauczyciele poprzez zabawy kształtują inteligencję emocjonalną w zakresie rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi; kształtują świadomość siebie - swoich zainteresowań, upodobań, woli, wzmacniają samoocenę, uczą zasad przebywania w grupie, zachęcają do wyzwań i podejmowania zadań.

VIII. Osoby podlegające procedurze.

Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są dyrektor, nauczyciele i pracownicy Miejskiego Przedszkola nr 16 w Puławach oraz rodzice dziecka bądź jego prawni opiekunowie.

IX. Postanowienia końcowe.

1. Niniejsza procedura podlega zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną oraz Radę Rodziców.
2. Z procedurą zostają zapoznani wszyscy pracownicy przedszkola oraz rodzice (prawni opiekunowie) wychowanków.
3. Procedura podlega umieszczeniu na stronie internetowej przedszkola i może być udostępniona do wglądu w siedzibie placówki.
4. Ewentualnych zmian w procedurze dokonuje Dyrektor przedszkola w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców.
5. Procedura obowiązuje od dnia 03.01.2022 r.

Załącznik nr 1 do Procedury postępowania
w przypadku zachowań dziecka stwarzających zagrożenie
dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych
na terenie Miejskiego Przedszkola nr 16 w Puławach

Przebieg współpracy z rodzicami:

Procedura dla rodzica współpracującego:

• Systematyczne (np.: cotygodniowe) konsultacje dla rodziców (omówienie sytuacji wychowawczych, zwrócenie uwagi na postawę konsekwencji w relacji dorosły dziecko oraz pozytywne wzmocnienia zachowań pożądanych, bieżące przekazywanie informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w przedszkolu). Konsultacje trwają aż do momentu wyciszenia trudności prezentowanych w zachowaniu dziecka.

• Zaproponowanie rodzicom Warsztatów Umiejętności Wychowawczych oraz wskazanie miejsc, gdzie mogą rozwijać swoje kompetencje. Przybliżenie idei warsztatów.

• Zaproponowanie wykonania pogłębionej diagnozy, np.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Integracja Sensoryczna, Zaburzenia ze spektrum Autyzmu, Diagnoza neurologopedyczna lub logopedyczna.

• Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu: zaproponowanie uczestnictwa dziecka w cotygodniowych zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i/lub korekcyjno-kompensacyjnych, w zależności od potrzeb dziecka.

• Psychoedukacja rodziców (np.: podczas zebrań z rodzicami, krótkie pogadanki dla ogółu rodziców, tworzenie artykułów na stronę przedszkola, gazetek na hol główny, przekazywanie rodzicowi propozycji literatury dotyczącej rozwoju dziecka, metod wychowawczych, radzenia sobie z trudnymi zachowaniami dziecka, sposoby spędzania z dzieckiem czasu w domu (propozycje zabaw rozwijających).

• Angażowanie rodzica i dziecka w życie przedszkolne (np.: uczestnictwo w konkursach przedszkolnych).

• Przygotowanie i przekazanie rodzicom listy instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Procedura dla rodzica niewspółpracującego:

• Próba nawiązania współpracy z rodzicem, ustalenie zasad kontraktu.

• Próba organizowania konsultacji dla rodziców.

• Proponowanie rodzicowi systematycznych (np. cotygodniowych) konsultacjiomówienie sytuacji wychowawczych, zwrócenie uwagi na postawę konsekwencji w relacji dorosły- dziecko oraz pozytywne wzmocnienia zachowań pożądanych, bieżące przekazywanie informacji dotyczących funkcjonowania dziecka w przedszkolu. Jeżeli rodzic nie wyraża chęci, to przekazywanie informacji o bieżących zachowaniach dziecka odbywa się np. gdy rodzic przyprowadza dziecko do przedszkola lub gdy je odbiera.

• Zorganizowanie spotkania z inicjatywy dyrektora przedszkola: dyrektor, nauczyciel pracujący z dzieckiem, psycholog/logopeda (w zależności od potrzeb dziecka) – w odpowiedzi na dalszy brak współpracy z rodzicami.

• Zaproponowanie rodzicom Warsztatów Umiejętności Wychowawczych oraz wskazanie miejsc, gdzie mogą rozwijać swoje kompetencje. Przybliżenie idei warsztatów.

• Zaproponowanie wykonania pogłębionej diagnozy, np.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Integracja Sensoryczna, Zaburzenia ze spektrum Autyzmu, Diagnoza neurologopedyczna lub logopedyczna. Próba rozmowy z rodzicem o wynikach pogłębionej diagnozy.

• Psychoedukacja rodziców np.: podczas zebrań z rodzicami, krótkie pogadanki dla ogółu rodziców, tworzenie artykułów na stronę przedszkola, gazetek na hol główny, przekazywanie rodzicowi

propozycji literatury dotyczącej rozwoju dziecka, metod wychowawczych, radzenia sobie z trudnymi zachowaniami dziecka, sposoby spędzania z dzieckiem czasu w domu (propozycje zabaw rozwijających).
• Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu: zaproponowanie uczestnictwa dziecka w cotygodniowych zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i/lub korekcyjno-kompensacyjnych, w zależności od potrzeb dziecka.
• Angażowanie rodzica i dziecka w życie przedszkolne (np.: uczestnictwo w konkursach przedszkolnych).
• Jeśli w rodzinie jest Niebieska Karta lub rodzina jest pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedszkole nawiązuje współpracę z zespołem interdyscyplinarnym/asystentem rodziny (w zależności od okoliczności).
• Po rozpoznaniu trudności w funkcjonowaniu rodziny czy rodzinnych konfliktów, kierowanie rodziców do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
• Przygotowanie i przekazanie rodzicom listy instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Podjęcie współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i/lub Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz dziecka (w zależności od sytuacji dziecka i jego rodziny, np. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym, asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym, kuratorem oświaty).
• Jeżeli przedstawione poprzednio propozycje współpracy z rodzicem zostałyby przez niego odrzucone, jest on uprzedzany, iż przedszkole jest zobowiązane, ze względu na dobro dziecka, zgłosić tę kwestię do Sądu Rodzinnego.